

Arie Jongkind

Er gloort weer licht

Calbona Uitgeverij

Meer lezen van Arie Jongkind?

Achter in dit boek staat een lijst met
verkrijgbare titels.

Redactie: Lijda Jongkind van Opijnen

© 2022 Arie Jongkind
Alle rechten voorbehouden

www.calbona.nl

ISBN 9789492954763

Korte inhoud

Berthus Vlier en zijn zus Wijna hebben geen ouders meer en wonen samen in hun ouderlijk huis in het kleine dorp Essendam. Ze zijn beiden volwassen.

Berthus is een knappe jonge kerel die na tal van baantjes vast werk heeft gevonden als tuinman op landgoed Wittehoven. Zijn zus werkt op een naai-atelier.

Wijna heeft na een nogal betwiste relatie uiteindelijk toch de ware gevonden.

Berthus is al jaren vrijgezel. Hij kan de vriendinnetjes uit zijn jeugd waar hij zo verliefd op was, maar moeilijk vergeten.

De eerste, hij was nog maar net zeventien, ging emigreren.

Bij de ander, hij was toen al wat ouder, was het standsverschil er de oorzaak van.

Een paar jaar later ontmoette hij haar bij toeval weer en werden ze opnieuw verliefd. Hoewel zijn zus hem deze relatie sterk afraadde omdat ze geen partij voor hem zou zijn vanwege de studie die ze had gedaan en de auto die ze bezat. In het begin twijfelde Berthus zelf ook maar intussen werd de band tussen hen steeds hechter. Ze had ook geld en daarmee wilde zij zijn toekomstdroom verwezenlijken.

Dat mocht niet zo zijn. Ze kreeg een zwaar auto-ongeluk waardoor hun leven helemaal veranderde. Hoewel hun relatie daardoor noodgedwongen eindig-

de, bleven ze naar elkaar verlangen en was hun scheiding voor Berthus een dagelijks terugkerende pijn.

Zelfs het jeugdvriendinnetje dat weer terugkwam naar Essendam kon daar weinig verandering in brengen.

Dat er voor ware liefde geen grenzen bestaan, hebben deze twee mensen bewezen.

Na een zware tijd weten ze ondanks alle ongemakken en obstakels het leven weer op te pakken en lijkt hun toekomst er opnieuw hoopvol uit te zien.

1

‘Hè hè.’ Berthus Vlier laat zich op het bankje achter het huis zakken waar het uit de zon nog aardig uit te houden is. Het is een warme dag en hoewel het toch al halfzes is, is de temperatuur sinds vanmiddag nog geen graad gezakt.

‘Zal ik een flesje bier voor je uit de kelder halen?’ klinkt er door het openstaande keukenraam.

‘Nou, dat sla ik niet af Wijna.’

‘Dan moet je wel hierheen komen om het aan te pakken.’

Even later zet hij het flesje aan zijn mond. Man, dat gaat erin als een preek bij een ouderling. Wat moet ik als zij nog ’s de deur uitgaat?

Wijna is zijn enige zus en hij woont met haar in hun ouderlijk huis aan de Zuidweg in Essendam. Ze hebben geen ouders meer. Ze waren nog kind toen hun vader verongelukte op de leerlooierij waar hij werkte en vier jaar geleden overleed hun moeder aan een longziekte.

Wijna is eenentwintig en werkt op een naaiatelier in Maarendam, een dorp verderop.

Hij is drieëntwintig en werkt sinds kort op landgoed Wittehoven, een kasteelachtig huis hier vlakbij. Hoewel het gewone publiek er geen toegang heeft, is het toch een beetje de trots van Essendam, dat verder niet veel aan oude bouwwerken heeft van enige naam.

Dit mooie huis is van een oud echtpaar dat naar men zegt van adel is. Ze zijn beiden in de zeventig en komen nog maar zelden buiten. Berthus heeft hen maar een keer gezien, en dat was nog van veraf in de tuin. Hij is ook nog nooit in het huis geweest.

Elke morgen meldt hij zich om zeven uur in het koetshuis waar de eerste tuinman het werk verdeelt. Met z'n drieën werken ze buiten. Dat kan in de boomgaard, de moestuin of in de bloementuin zijn, net waar op dat moment het meeste werk is. Behalve zij werken er nog vijf mensen binnenshuis op het landgoed. Twee mannen en drie vrouwen, van wie één intern.

Die twee oudjes moeten toch wel schathemeltje rijk zijn, denkt hij weleens.

Een van die werkneemsters is Keetie van Waarde, een meisje, nou ja, ze is net zo oud als hij, waar hij zeven jaar bij in de klas gezeten heeft. Daar kwam hij na een paar weken pas achter. Keetie werkt in de keuken. Vorige week zaterdag kwam hij haar met haar vriend tegen en ze hebben toen een praatje gemaakt. Ze werkt al vier jaar op Wittehoven. Elke dag van 's morgens elf tot 's avonds zeven inclusief een warme maaltijd, dat twee weken, zeven dagen achter elkaar. De derde week is ze het weekend, dus de zaterdag en de zondag vrij. Verder dan de keuken komt ze maar zelden, zei ze en ze heeft in al die tijd het echtpaar maar een paar keer ontmoet.

Komen en gaan is door de achterdeur en volstrekt

niet door de hoofdingang en net als het andere personeel gewoon door het tuinhek aan de achterkant. Ondanks alle voorschriften en regels heeft ze het goed naar haar zin. Eerlijk gezegd staat het werk hem ook niet tegen. Ze vertelde ook nog dat er twee of drie keer per jaar twee nichtjes komen logeren die dan wat leven in de brouwerij brengen.

Voor hij hier aan de slag ging, had hij al zes, zeven bazen gehad. Toen hij van school kwam, hij was toen dertien, is hij net als zijn vader bij de leerlooierij gaan werken. Dat vond hij op den duur toch niet zo gezond. Vervolgens was hij bakkersknecht, hulp in een drukkerij en hij heeft nog een paar maanden bij een kolenboer gewerkt. Het langst heeft hij bij Gerrit Terheul, een klein aannemertje, gewerkt. Daar had hij het goed naar z'n zin en hij zou er zeker nog gewerkt hebben als de oude baas er niet mee gestopt was. Daarna is hij maar twee weken thuis geweest. Toen hij de advertentie van Wittehoven in de dorpskrant zag staan waarin ze een gezonde jongeman van onbesproken gedrag zochten die zich aangetrokken voelde om in de vrije natuur te werken en zich... Enfin, het was een heel verhaal. De volgende dag stond hij daar al vroeg op de stoep. Hij was nog nooit binnen het toegangshek geweest en keek zijn ogen uit.

Een magere bleke man deed open en verwees hem naar het koetshuis aan de achterkant van het huis. Daar ontmoette hij Evert de Goudste, de hoofd-

tuinman. Hij vertelde dat als hij hem aan zou nemen, hij met niemand anders te maken zou krijgen.

Evert wilde alles van hem weten; het bleek dat hij zijn vader goed gekend had en dat gaf de doorslag. Hij kreeg de regels voorgehouden voor het buitenpersoneel, dat waren er nogal wat. Eén ervan was dat hij op het terrein geen bemoeienis mocht hebben met het personeel van het huis. Hij kreeg ook zijn weekloon te horen. Daar viel niet aan te tornen. Over een half jaar zou dat opnieuw bekeken worden.

‘Je begrijpt,’ zei Evert, ‘dat dat te maken heeft met je prestaties en je inzet. Wij werken in het voorjaar en de zomer en tot halverwege de herfst, tien uur per dag. Dat is van zeven tot vijf, daar gaat een uur schaft af en in de winter is dat van acht tot vijf ook min dat uur schaft. Je kan hier je brood opeten maar je kan ook, als je dat redt binnen dat uur, naar huis gaan. Op zaterdag werken we het hele jaar van half acht tot half een. Dat was het. Je kan morgen beginnen.’

Zo was het begonnen.

‘Dat smaakte weer goed meid, je weet er elke dag, of het nou koud of warm is, weer wat lekkers van te maken. De vent die jij nog ’s krijgt, is goed af. Hoor je me niet? Je zit zo onnozel voor je uit te staren.’

‘Ja, ik hoor je wel. Maar ik moet met je praten, Berthus. Ik moet je iets vertellen dat je misschien niet zo leuk zal vinden.’

‘Kom maar op.’

‘Ik heb een beetje verkering. ’t Is nog niet zo vast maar misschien wordt het wel wat. Zaterdagavond zijn we voor het eerst uit geweest.’

‘Ja, ik hoorde je thuiskomen. Ik dacht nog wat is ze laat. Ja meid, wat moet ik daar nou op tegen hebben. Je hebt de leeftijd, het hoort erbij. Wie is het, als ik vragen mag?’

‘Daar gaat het juist om, Berthus.’

‘Wat bedoel je?’

‘Het is Jaap Winters.’

Het is even stil maar dan valt hij uit. ‘Ben je nou helemaal besodemieterd, die kerel heeft tien maanden in de bak gezeten omdat hij met z’n dronken kop ouwe Geer bijna doodgeslagen heeft. ’t Ging om een akkefietje, die man...’

‘Dat weet ik allemaal wel,’ onderbreekt ze hem, ‘maar dat is geweest. Jaap is ervoor gestraft. Hij is helemaal van de drank af en is bezig een nieuw leven op te bouwen.’

‘Dat kan die wel zeggen maar dat moeten we eerst nog maar ’s zien. Ik ken hem van school, Wijna. Hij zat twee klassen hoger en was altijd aan het vechten. Hij gaat zogenaamd een nieuw leven beginnen. Geer zal dat nooit meer kunnen. Vroeger was ik dikwijls bij hem. Hij heeft me leren polsstokspringen en touwknopen, een natuurmens die altijd voor een ander klaarstaat. Hij is niet groot maar zo sterk als een paard en voor zijn leeftijd nog best lenig. Ik ben bij hem geweest toen hij net uit het ziekenhuis was, het

is een wrak. Die man kan geen nieuw leven meer opbouwen, Wijna, hij zal altijd mank blijven en misschien de rest van z'n leven pijn houden. Dat heeft hij te danken aan de vent waar jij op valt. Ik zal je één ding zeggen: zolang ik hier woon, komt hij er niet in. Ik kan hem niet dulden, begrijp je.'

'Ja maar, Berthus, Jaap wil er juist met je over praten.'

'Je hebt me gehoord: ik wil hem hier niet zien.'

Wijna gaat de tafel afruimen en zwijgt verder. Hij pakt de krant en zakt in de leunstoel. Als hij daar zo zit, ontstemd en met de krant open voor zich zonder een letter te lezen, moet hij weer denken aan wat hij net voor het eten dacht. Wat moet ik als ze nog 's de deur uitgaat? Als het aanblijft, gaat ze toch een keer met die schoft samenwonen. Tenminste, als hij haar kan onderhouden. Vroeger werkte hij in het schildersbedrijfje van z'n vader. Nou ja, werken, hij zat meer bij Bolle Bram in de kroeg dan dat hij werkte. Dat bedrijfje bestaat allang niet meer.

Hij laat de krant zakken en vraagt: 'Wat doet ie voor de kost?'

'Op het moment zit hij zonder werk maar hij hoopt binnenkort iets te vinden.'

'Dat zal niet meevallen voor 'm. Wie wil er zo'n vent nog? Woont hij nog steeds bij z'n vader?'

'Ja, maar overdag is er een huishoudster.'

Daar blijft het weer even bij. Zijn gedachten gaan weer naar ouwe Geer. Dan realiseert hij zich tot z'n

schrik dat hij al bijna een half jaar niet bij de man geweest is, en dat zit hem niet lekker. Hij verwijt zich die nalatigheid en is van plan om zaterdagmiddag naar hem toe te gaan. Ik zal dan een kruikje ouwe klare voor hem meenemen.

‘Weet je dat tante Nettie vandaag jarig is?’

Hiermee onderbreekt ze zijn gedachten.

‘Nee, dat weet ik niet. Maar nogmaals, waarom val jij nou juist op zo’n doortrapte niksnut?’

‘Je blijft erover doorgaan, hè?’

‘Ja, het zit me goed dwars, Wijna.’

‘Dus je gaat niet mee?’

‘Nee, ik ga wel een andere keer. Ik ga me zo wassen en daarna ga ik nog een poosje het water op.’

‘Dat zal ze wel jammer vinden, je bent haar lievelingsneefje. Ze zegt ook altijd dat je zoveel op pa lijkt en dat was een knappe man als je naar de foto’s kijkt.’

‘Volgens mij was ze een beetje verliefd op pa.’

‘Doe niet zo raar, Berthus.’

‘Het is me vaak opgevallen dat als je goed luistert, hoe ze over hem praat.’

‘Daar heb ik nooit wat van gemerkt.’

‘Luister straks maar ’s goed naar d’r. Ze zal wel weer over hem beginnen.’

‘Ik geloof er niks van.’

‘Hoeft ook niet.’

Een uurtje later stapt hij in z’n kano. Het is windstil en nog steeds een beetje drukkend. Het water van de smalle Vliet is dan ook rimpelloos glad en er is geen

riethalm of boomblad dat beweegt. Na een kwartiertje peddelen passeert hij een hengelaar, verder zijn er alleen vogels, eenden en alles wat er nog meer rondzwemt.

Bij de gele brug zal het wel drukker zijn met vissers, denkt hij. Maar als hij even doordenkt weet hij dat de jeugd die met deze temperatuur hier massaal naartoe komt om te zwemmen en van de brug af te springen, er voor vissers geen plaats is.

De brug is alleen bedoeld voor fietsers en voetgangers en geeft vanuit Essendam toegang tot een prachtig bosgebied dat misschien wel honderd jaar of langer geleden door de toenmalige bevolking het Schemerbos genoemd is. Waarschijnlijk omdat het er altijd donker is vanwege de dichte bebossing. Vanaf de andere kant, de kant van Maarendam kun je er ook alleen maar met de fiets of lopend in. Er is wel een breed pad maar daar staat een slagboom voor. Daar rijden alleen de auto's van de rijks onderhoudsdienst door naar binnen.

Wijna fietst dagelijks over de brug door het bos naar haar werk. Dat is een stuk korter, zegt ze.

Zij schijnt daar geen gevaar in te zien. Hij denkt daar anders over maar wil haar niet bang maken. *Er zijn genoeg ziekelijke viespeuken die zich schuldig maken aan verkrachting. Lees maar 's in de krant.*

Zo in gedachten komt het gesprek van vanavond weer boven. Die Winters is in principe ook een gevaar voor d'r want de kans is groot dat hij vandaag of